

- Labe a jeho povodí
  - Mezinárodní komise pro ochranu Labe
  - Ochrana před povodněmi
- AKČNÍ PROGRAMY A RÁMCOVÁ SMĚRNICE O VODÁCH**
- Varovný a poplachový systém
  - Měřicí síť, program měření a jakost vody
  - Seznam publikací

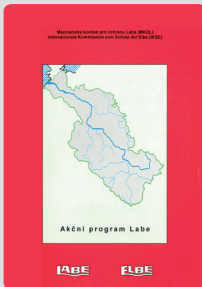
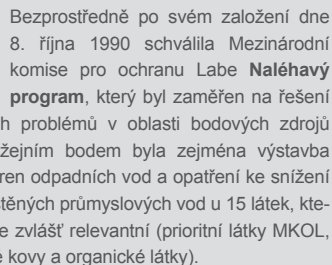
AKČNÍ PROGRAMY A RÁMCOVÁ SMĚRNICE O VODÁCH

Labe je opět živoucí řekou – tak znělo v roce 2010 konstatování v Závěrečné zprávě o plnění „Akčního programu Labe“ v letech 1996 – 2010. „Akční program Labe“ se podařilo splnit zejména s ohledem na bodové zdroje znečištění městských a průmyslových odpadních vod, ale i s ohledem na ozdravení ekosystému.

Evropská Rámcová směrnice o vodách přinesla nové podněty a výzvy pro dosažení dobrého stavu povrchových, podzemních a pobřežních vod v mezinárodní oblasti povodí Labe.

Labe patřilo koncem 80. let minulého století k nejvíce znečištěným řekám v Evropě. Příčinou bylo vypouštění nedostatečně čistěných, resp. zčásti vůbec nečištěných městských, průmyslových a zemědělských odpadních vod. Politické změny v roce 1989 ve východní Evropě umožnily lepší spolupráci mezi státy v povodí Labe.

„**Akční program Labe**“ pro období 1996 – 2010 obsahoval výrazně širší spektrum opatření. Sem patřila mimo jiné opatření ke snížení znečištění z městských a průmyslových odpadních vod (počet prioritních látek byl zvýšen na 27), ke snížení plošného znečištění (živiny a pesticidy) ze zemědělství, ke snížení plošného znečištění ze skládek a starých ekologických zátěží, ke zlepšení struktur biotopů, k ochraně před havarijním znečištěním vod a ke zlepšení úrovně ochrany před povodněmi.

Úspěšné splnění akčních programů Labe ukazují následující příklady (stav v roce 2010):

- Všechny městské čistírnny odpadních vod s kapacitou nad 20 tis. EO mají základní stupeň biologického čištění a odstraňování živin (78 v ČR, 169 v Německu a 1 v Rakousku).
- Všechny 69 městských čistíren odpadních vod, které mají největší vliv na pokles znečištění a které bylo potřeba modernizovat, bylo do roku 2007 uvedeno do provozu. Tím se oproti roku 1995 podařilo dosáhnout poklesu znečištění vypouštěného každoročně do toků (emise) v ukazateli BSK₅ o 87 000 t, u fosforu o 2 600 t a u dusíku o cca 12 400 t.
- Ke značnému poklesu znečištění vod (emise) přispěly technologické změny v průmyslových podnicích a čištění průmyslových odpadních vod v nových čistírnách: např. v ukazateli CHSK_{Cr} o 82 %, u celkového dusíku o 71 %, u celkového fosforu o 81 %, u rtuti o 96 %, u kadmia o více než 99 % a v ukazateli AOX o 93 %.
- Byl vybudován jednotný varovný a poplachový systém s 5 mezinárodními hlavními varovnými centrály (1 v ČR a 4 v Německu) k přenosu informací o místě, času a rozsahu havarijního znečištění vod v povodí Labe („Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe“).
- Jakost vody se sleduje v rámci každoročně schvalovaného Mezinárodního programu měření Labe.
- Průměrné koncentrace těžkých kovů ve vodné fázi od roku 1990 průběžně klesaly, zejména u rtuti v letech 1990 – 1995.

MEZINÁRODNÍ OBLAST PŮVODÍ LABE

CHARAKTERISTICKÝ OBLASTI PŮVODÍ VÝVOŠNÉHO ENVIRONMENTÁLNÍHO ZEMĚPISNÉHO ČLOVĚKA A EKONOMICKÁ ANALÝZA LIDSKÉHO VÝVOŠNÍHO

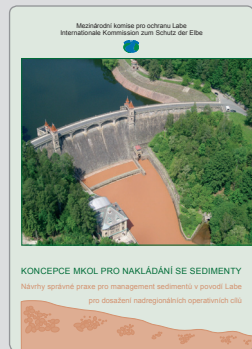
hodnocení negativní. Počet sledovaných složek kvality a ukazatelů se oproti dosavadní praxi výrazně rozšířil, zejména o biologické složky, tj. např. o živočichy a rostliny, žijící ve vodním prostředí.

Zásadním nástrojem pro dosažení environmentálních cílů RSV jsou plány povodí a programy opatření. V roce 2009 byl zpracován a zveřejněn společný „Mezinárodní plán oblasti povodí Labe“.

V rámci výsledků na základě úkolů z plánu povodí 2009 byla mj. vypracována:

- doporučení pro údržbu povrchových vod využívaných pro plavební účely ke zlepšení hydromorfologických podmínek (publikace v roce 2013), obsahující obecná doporučení, konkrétní návrhy a příklady již dokončených nebo právě realizovaných opatření údržby;
- návrhy správné praxe pro management sedimentů v povodí Labe – Koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty (publikace v roce 2014) včetně doporučených postupů k aspektům hydromorfologie, kvality a plavby;
- doporučení k tématu managementu množství vod.

Je potěšující, že práce MKOL je kriticky a konstruktivně prováděna aktivní účastí veřejnosti. MKOL jde při vypracování plánů povodí nad rámec požadovaný RSV ohledně zapojení veřejnosti. Aktivitu k informování veřejnosti a konzultacím, jako jsou například semináře nebo odborné konzultace, se konají pod zastřešením Mezinárodního labského fóra. Veřejnost kromě toho využívá možnosti podání písemných připomínek k jednotlivým krokům implementace Rámcové směrnice o vodách.

Plán povodí se prověřuje a aktualizuje každých 6 let. Pro aktualizaci plánu na období 2016 – 2021 byly na mezinárodní úrovni zjištěny tyto **významné problémy nakládání s vodami**:

- zlepšení struktury a průchodnosti toků (cíle pro obnovu ekologické průchodnosti toků jsou znázorněny na mapě)
- snížení významného látkového zatížení živinami a znečišťujícími látkami.

Výstavba balvanitého rybního přechodu u jezu Lovosice na Labi
foto: Povodí Labe, státní podnik

*Pěna na pobřeží Severního moře způsobená vodním květem
foto: M. Trepel, LLUR Šlesvicko-Holštýnsko*

